

Näringsdepartementet

Betänkandet Utländsk näringsverksamhet i Sverige En översyn av lagstiftningen om utländska filialer (SOU 2010:46)

Genom remiss den 14 juli 2010 (N2010/4944/MK) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över betänkandet Utländsk näringsverksamhet i Sverige En översyn av lagstiftningen om utländska filialer (SOU 2010:46). Betänkandet innehåller bl.a. förslag till ändringar i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. (filiallagen). Ändringarna syftar till att anpassa regleringen till EUF-fördraget och tjänstedirektivet.

Förslagets förhållande till ILO-konventioner

ILO-kommittén yttrade sig på eget initiativ över promemorian om genomförande av tjänstedirektivet (Ds 2008:75) (yttrande 2/09, Svenskt Näringsliv avgav ett skiljaktigt yttrande). ILO-kommittén analyserade i sitt yttrande förslaget om att upphäva kravet i filiallagen på att ha en i Sverige bosatt föreståndare och huruvida detta kunde stå i strid med de av Sverige ratificerade ILO-konventionerna (nr 98) om organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten och (nr 154) om främjande av kollektiva förhandlingar. ILO-kommittén påpekade att förslaget om att ta bort kravet på en i Sverige bosatt föreståndare medför att en arbetstagarpart som vill förhandla kan få söka upp sin motpart i ett annat EES-land för att göra den framställan som krävs enligt MBL. ILO-kommittén uppmanade regeringen att i den fortsatta beredningen säkerställa att de föreslagna ändringarna i filiallagen inte kommer i konflikt med Sveriges åtaganden enligt ILO-konventionerna (nr 98) och (nr 154). Flera remissinstanser påpekade att förslaget om att upphäva kravet på att ha en i Sverige bosatt föreståndare stred mot nämnda ILO-konventioner. Vid genomförandet av tjänstedirektivet valde regeringen att ta bort kravet i filiallagen på att ha en i Sverige bosatt föreståndare.

Utredningen uppmärksammar ovan nämnda problematik och anser att de förslag som nu presenteras tar hänsyn till framförda synpunkter angående betydelsen av en behörig person på plats i Sverige för att säkerställa den kollektiva förhandlingsrätten. Utredningen föreslår i detta avseende att näringsverksamhet som bedrivs inom riket av utländska företag som är etablerade utanför Sverige och av enskilda näringsidkare som inte är bosatta inom landet ska anmälas till

Bolagsverket. Från anmälningsskyldigheten undantas verksamhet som inte avses pågå mer än sex månader och inte bedrivs med anställd personal. Finns det i Sverige anställd personal ska det finnas en kontaktperson med adress i Sverige, om verksamheten pågår längre än 8 dagar. Kontaktpersonen ska också anmälas till Bolagsverket.

Kraven på anmälningsskyldighet och kontaktperson är avsedda att underlätta för arbetstagarorganisationerna att komma i kontakt med utländska arbetsgivare och ingå kollektivavtal. Utredningen anser att innehållet i tjänstedirektivet inte medger uppställande av ytterligare krav inom ramen för filiallagstiftningen. Om en annan lösning bedöms nödvändig anser utredningen att detta bör regleras i utstationeringslagen och i så fall föregås av en grundlig utredning. Utredningen betonar att rättsläget är oklart när det gäller om kravet på att ha en i Sverige bosatt person behörlig att förhandla och träffa svenska kollektivavtal är förenligt med EU-rätten.

ILO-kommitténs slutsats

ILO-kommittén är positiv till att utredningen tagit hänsyn till de synpunkter som redogjorts för ovan och välkomnar utredningens analys av förslagets förenlighet med aktuella ILO-konventioner.

Kraven på anmälningsskyldighet och kontaktperson är ett steg i rätt riktning när det gäller att främja kollektiva förhandlingar i enlighet med de krav som ställs i ILO-konventionerna (nr 98) och (nr 154). ILO-kommittén anser dock att det är av central vikt att utreda om detta är tillräckligt för att säkerställa att Sverige inte bryter mot Sveriges åtaganden enligt ILO-konventionerna (nr 98) och (nr 154) och uppmanar därför till att frågan utreds vidare.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande och ledamöterna Hult, Middelman, Kovar, Beckman, Söderlöf, Nygren, Thapper och Bengtsson. Närvarande har varit ersättarna Eriksson, Frank, Roström, Jonsson och Engblom samt Monica Eng Sjölund, Arbetsmarknadsdepartementet samt sekreteraren Hågbäck och undertecknad sekreterare.

Arbetsgivarledamöterna Beckman och Kovar har reserverat sig mot beslutet. Reservationen bifogas.

Peter Strömberg

Linda Hiljemark

Svenskt Näringslivs skiljaktiga mening avseende SOU 2010:46.

Svenskt Näringsliv anser inte att utredningens förslag står i strid med vare sig konvention nr 98 och 154. Vi anser därför att yttrandet borde ha avslutats med följande slutsats:

ILO-kommittén välkomnar utredningens analys av förslagets förenlighet med aktuella ILO-konventioner.

ILO-kommittén har mot bakgrund av vad som framgår av utredningen inte funnit att förslagen står i strid med någon ILO-konvention som är ratificerad av Sverige.